

CZASOPISMO WŁAŚCICIELI REALNOŚCI

ORGAN TOWARZYSTWA KATOL. WŁAŚCICIELI REALNOŚCI M. KRAKOWA I GMIN PRZYŁĄCZONYCH.

Prenumerata kosztuje rocznie **Zł. 12.—**.
Numer pojedynczy **Zł. 1.—**.

Członkowie Tow. katol. właśc. realn.,
w Krakowie, którzy zapłacą całoro-
czną wkładkę, otrzymują Czasopismo
bezpłatnie, gdyż należytość za prenu-
meratę mieści się w opłacanej przez
członków rocznej wkładce.

Redakcja i Administracja:
UL. KARMELICKA 15, I. P.

Telefon Nr. 1340 b.

Redaktor odpowiedzialny:

Mgr. TADEUSZ NARTOWSKI

Ogłoszenia przyjmuje administracja,
Kraków, ul. Karmelicka L. 15, I. p.

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona 160 zł., $\frac{1}{2}$ str. 80 zł.,
 $\frac{1}{4}$ str. 40 zł., $\frac{1}{8}$ str. 20 zł., $\frac{1}{16}$ str. 10 zł.
Nadesłane 50 gr. Drobne ogłoszenia
za słowo 6 gr. (najmniej 10 słów).

Biuro Towarzystwa katol. właścicieli realności znajduje się przy ulicy **Karmelickiej L. 15, I. piętro**, otwarte jest dla członków, którym udziela się informacji i porady prawnej codziennie od godziny **4—6** po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych. — Telefon 1340 b.

T REŚĆ NUMERU: Odezwa. — Stow. techników o projekcie Min. Robót Publicznych. — Latarki orientacyjne. — Opłaty za wywóz śmieci. — Wypłata odszkodowań za szkody spowodowane wybuchem prochowni. — Zeznania do podatku dochodowego. — Wadliwe elektromierze. — Kalendarz podatkowy. — Sprostowanie.

Silna organizacja dzisiaj jest bardziej niż kiedykolwiek potrzebną!

Członkowie zapłaćcie zaraz zaległą wkładkę za 1927 r. oraz wkładkę na 1928 r.

ODEZWA

do właścicieli realności m. Krakowa!

Pogarszający się stale polski stan posiadania i materialny właścicieli realności, oraz ograniczenia prawa własności przez t. zw. „ochronę lokatorów“, napawa troską nasze organizacje, a ludzie obdarzeni zaufaniem członków — zasiadający w Zarządach, tak centralnym w Warszawie jak i poszczególnych miastach, uznali, że sytuacja właścicieli realności tylko wtedy polepszyć się może, o ile interesy tychże będą nie tylko w gminach przez radców miejskich, lecz głównie w sejmie przez odpowiednich posłów zastępowane i popierane.

Ze względu na zbliżające się wybory do Sejmu „Centralny Związek zrzeszeń własności nieruchomości miejskiej w Warszawie“, do którego również nasze Towarzystwo należy, utworzył w lecie ub. roku Ogólnokrajowy Komitet wyborczy dla całej Polski, w skład którego wchodził również ś. p. Dr Mussil z Krakowa.

Komitet powyższy po licznych naradach i pertraktacjach uchwalił, by wszystkie Stowarzyszenia właścicieli realności przyjęły listę Nr. 24 t. j. **Katolicko-Narodową**, na którą każda właścicielka wzgl. właściciel powinien oddać swój głos. Zwłaszcza, że na liście tej znajduje się jako kandydat Prezes naszego Centralnego Związku w Warszawie p. Kazimierz Janikowski.

Blok „**Katolicko-Narodowy**“ zagwarantował nam:

1. Obronę praw własności nieruchomości.
2. Stopniową likwidację ustawy o ochronie lokatorów.
3. Wprowadzenie Izb własności nieruchomości miejskiej.
4. Nie obciążanie własności nieruchomości miejskiej bez należytego podniesienia jej dochodowości.

Ponieważ akcja wyborcza połączona jest ze znacznymi kosztami, przeto Ogólnokrajowy Komitet wyborczy uchwalił dobrowolne opodatkowanie się wszystkich właścicieli realności, należących do poszczególnych Stowarzyszeń, a zebranie tych funduszy zlecił miejscowym Wydziałom. Wobec tego Wydział Towarzystwa katolickich właścicieli realności miasta Krakowa zwraca się do wszystkich członków z apelem, by na cel obrony ich interesów w miarę możliwości jak największą kwotę poświęcili i nie kierowali się przy tem złe zrozumiałą oszczędnością.

Pieniądze należy wpłacić w najbliższych 3 dniach na załączone czeki P. K. O. na nasz rachunek czekowy w Pocztovej Kasie Oszczędności w Krakowie Nr. 402.771.

Stow. Techników o projekcie Min. Robót Publicznych.

Rada Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie, instytucji zawodowej tak poważnej i tak już krajowi zasłużonej, opracowała i przesłała Rządowi swą opinię w sprawie projektu Ministerstwa Robót Publicznych, tyżącego się wzmożenia akcji budowlanej w celu poprawy stosunków mieszkaniowych.

Rada Stow. Techników zabrała głos w tej sprawie po gruntownym, jak zwykle, jej przestudowaniu. O ile nam wiadomo, Rada Stow. odbyła w tej materji kilka konferencji, powoławszy do nich szereg wybitnych znawców sprawy i specjalistów, oraz delegatów pokrewnych organizacji, jak Stow. Architektów, Budowniczych, Majstrów budowlanych, oraz przedstawicieli Tow. Kredytowych Miejskich.

Ponieważ opinja Stow. Techników odniosła się do projektu negatywnie, stołeczna prasa codzienna ze zrozumiałych powodów bądź pominęła ją całkowitem milczeniem, bądź też omówiła ją w paru wierszach półgębkiem.

A jednak spodziewaćby się należało, że obowiązkiem prasy było omówić głos poważnej opinji społecznej obszernie i wszechstronnie.

Opinia Stow. Techników omawia dwie strony projektu: 1° wprowadzenie oszczędności przy budowie domów i 2° dodatkr we opodatkowanie właścicieli domów.

Wyliczywszy wszystkie w celu obniżenia kosztów budowy wskazówki Min. Robót Publicznych, jak: przeznaczenie po niskiej cenie gruntów państwowych i komunalnych pod rozbudowę, obniżenie kosztów wytworzenia materiałów budowlanych za pomocą mechanizacji przemysłu, stosowanie materiałów zastępczych, organizację wytwórni państwowych i gminnych, obniżenie taryfy przewozowej dla materiałów budowlanych i normalizację elementów budowy, Stow. Techników wygłasza przekonanie, że, z wyjątkiem pierwszej wskazówki, „pozostałe nie przyczynią się skutecznie do obniżenia kosztów budowy i trudne są do urzeczywistnienia“.

W konkluzji opinja Stow. Techników oświadcza, że: „mniemanie, iż przy obecnych warunkach społecznych i ekonomicznych można dzisiaj budować taniej, niż przed wojną, jest oczywistą fikcją“.

W sprawie dodatkowego opodatkowania na cele rozbudowy miejskiej własności nieruchomej opinja Stow. Techników wypowiada się również stanowczo i również negatywnie w stosunku do projektu Min. Robót Publicznych.

Motywy są tu następujące:

1) Nienormalne stosunki mieszkaniowe w Polsce są wynikiem ogólnego stanu ekonomicznego po wojnie światowej, a także specjalnych uchwał sejmowych, tamujących powrót do normalnych warunków gospodarczych (jak n. p. skrócenie dnia roboczego), odpowiedzialność więc za taki stan rzeczy powinna ciążyć na całym społeczeństwie, a nie na jednej grupie obywateli, a tembardziej, że brak dachu nad głową, jak i brak pożywienia w kraju, są to zagadnienia ogólnopństwowe, a nie lokalne miejskie.

2) Niestuszne jest twierdzenie, że właściciele nieruchomości byli tymi wybrańcami losu, którzy zachowali swój stan posiadania w wyższym stopniu w porównaniu z innymi: straty i zyski za okres wojny należy traktować indywidualnie i bardzo jest ryzykowne uogólnianie tego rodzaju bez miarodajnej statystyki, na którą Ministerstwo się nie powołuje. A tymczasem faktem jest, że wartość nieruchomości w Warszawie znacznie się obniżyła: w roku 1924, nawet po ogłoszeniu zarządzenia Prezydenta o zredukowaniu długów hipotecznych, wartość doszła zaledwie do 25% przedwojennej, co stwierdzają dokonywane wówczas transakcje notarialne kupna-sprzedaży, a w roku 1927 dla wyjątkowych tylko nieruchomości, według zdania władz Towarzystwa Kredytowego Miejskiego, doszła do 40% wartości przedwojennej. Faktem też jest, że właściciele nieruchomości długi okres czasu nie pobierali prawie czynszu i poniesione przez to straty nie pokrywają się w większości wypadków zyskiem ze zredukowanych długów hipotecznych. Faktem również jest, że przez okres wojny, aż do roku 1927, domy nie były remontowane i stan ich z roku na rok pogarszał się progresywnie i że przez dłuższy czas właściciele nieruchomości zmuszeni byli pozbyć się dochodu z czynszów dla doprowadzenia swych domów do stanu normalnego.

3) Powoływanie się Ministerstwa na normy podatkowe zagraniczne nie może być miarodajne dla Polski (wiedeński sposób sanacji jest odstrasżający), gdyż normy podatkowe są wykładnikiem całokształtu życia ekonomicznego, a oderwany element tego życia sam przez się nic nie mówi. Nie można też uznać za słusne twierdzenie, iż wyprowadzone w referacie Ministerstwa oprocentowanie własnego kapitału, włożonego w dom, jest „wystarczające“; jest to bowiem wniosek, wyciągnięty z niczem nieuzasadnionego założenia, iż dcm o wartości przedwojennej 150.000 rubli, obciążony długiem hipotecznym w wysokości, wskazanej przez Ministerstwo, daje procentową normę dochodu przeciętną dla wszystkich domów miejskich Rzeczypospolitej.

4) Obciążenie domów podatkiem 28% jest stanowczo ponad siły płatnika; władze wykonawcze nie zawsze z temi siłami się liczą, co pociąga ściąganie przymusowe za pomocą kosztownego aparatu urzędniczego i zmniejszenie stanu posiadania ludności (zubożenie). W danym wypadku właściciele nieruchomości będą zmuszeni oszczędzać na remoncie, co w skutkach najprawdopodobniej doprowadziłoby do dalszego pogorszenia sprawy mieszkaniowej, do obniżenia wartości domów, wbrew twierdzeniu Ministerstwa, byłoby podważaniem zaufania do pewności stanu posiadania w Polsce i argumentem odstrasżającym do lokowania kapitałów nie tylko w budownictwie, ale i wogóle w aktywa uwidocznione, jak n. p. fabryka, majątek ziemski, przedsiębiorstwo przewozowe-automobilowe i t. p.

Wniosek z przesłanek powyższych jest lapidarny i bezapelacyjny:

„Reasumując powyższe, Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie przychodzi do wniosku, że projekt Ministerstwa Robót Publicznych nie powinien być wprowadzony w życie, jako niesłuszny, niesprawiedliwy, zatem w swych konsekwencjach szkodliwy i bynajmniej nie rozwiązujący sanacji głodu mieszkaniowego“.

To już nie mówią pokrzywdzeni właściciele nieru-
chomości we własnym interesie: to wypowiada się
przeciwko projektowi poważna, zorganizowana, fachowa
opinja społeczna!

Tej, zdaje się, ani znajomości sprawy, ani bez-
stronności odmówić niepodobna!

„*Miasto Polskie*”.

Latarki orientacyjne.

Stosownie do uchwały Wydziału wyjechali w po-
łowie grudnia ub. roku pp. Prezes Dr Bakałowicz
i Wiceprezes Marski do Lwowa celem dowiedzenia
się w Wydziale Samorządowym o losach pownoszo-
nych przed 1½ rokiem przez naszych członków rekursów
w sprawie latarek orientacyjnych. Wyjazd naszych
delegatów okazał się bardzo pożądanym, gdyż wyświe-
tlił stan sprawy.

Delegaci przyjęci zostali przez p. Prezesa Kędziora
na dłuższej konferencji, na którą zaproszonym został
również kierownik Wydziału Samorządowego p. Radca
Latoszyński.

Panowie ci wyrazili przedewszystkiem zdziwienie,
że delegaci, mówiąc o niezalutowaniu wniesionych rekursów,
wspomnieli o dużej ich ilości, podczas gdy do Wydziału
Samorządowego wpłynęło ich kilka, które zostały już
zalutowane.

Wobec tego delegaci nasi poprosili o pozwolenie
wglądnięcia w rejestra i akta. Okazało się, że rzeczy-
wiście wpłynęło tam tylko 5 rekursów, z których 2
odpadły, albowiem rekurenci nie ostemplowali ich i mimo
wezwania ich o to (3 zł!), należycie tej nie zapłacili!
Pozostałe zaś 3 rekursy (ostemplowane) odesłano w dniu
20 maja 1927 do Magistratu w Krakowie z następującą
decyzją: „Magistratowi w Krakowie Wydział Samorządowy
zwraca z oznajmieniem, że sprawy niniejszej (rekursu X X.)
nie rozstrzyga, ale po myśli § 62 ustawy o budownictwie dla
m. Krakowa przekazuje do rozpatrzenia Radzie miejskiej
wobec zmiany reprezentacji miejskiej, zaszłej w czasie
między wydaniem zarekurowanego zarządzenia Magistratu
a wniesieniem rekursu”.

Powodem takiego zalutowania była opinja Wydziału
Samorządowego, że zarządzenie Komisarza Rządu, wpro-
wadzające nowy stały ciężar na obywateli miasta, wobec
reaktywowania Rady miejskiej jest nieważne i gdyby miało
być utrzymanem, powinno być na nowo przez Radę miejską
uchwalone, oraz należycie ogłoszone — wraz z podaniem
terminu do wnoszenia rekursów. W Magistracie postą-
piono jednak inaczej; odano te rekursy do rozstrzygnięcia
Komisji rekursowej, a ta rekursy odrzuciła. Rekurenci
wnieśli zatem ponownie rekursy od tego orzeczenia do
Wydziału Samorządowego, gdzie zostały załączone do aktów i o

istnieniu ich, jako czekających zalutowania, w Wydziale
Samorządowym nic nie wiedzano.

Wydobyli je dopiero z aktów nasi delegaci i uży-
skali przyrzeczenie, że w ciągu stycznia zostaną zaluto-
wane. Tymczasem skomplikował tę sprawę dekret o rozwi-
ązaniu Wydziału Samorządowego i na razie nie wiadomo,
czy zalutwi tę sprawę jeszcze Wydział Samorządowy,
czy już Województwo krakowskie. — Sprawa ta rozstrzy-
gnie się w ciągu prawdopodobnie jednego do dwóch
miesięcy.

Jedno jest pewnem i to jest najważniejszym, że za-
den rekurs nie został przez Wydział Samorządowy dotąd
zalutowany, a co jakiś czas rozpuszczane wieści, że
sprawa jest przegrana, nie polegają na prawdzie.

Gdyby nawet Wydział Samorządowy rekursy odrzucił,
sprawy tej nie wypuścimy bez doprowadzenia jej do Try-
bunału administracyjnego, który może wszystkie orzecz-
nia poprzednie obalić.

Dowiedzieliśmy się, że podobno Magistrat zasię-
gnął opinji w tej sprawie w Ministerstwie Spraw We-
wnętrznych, które oświadczyło, że jego zdaniem Magi-
strat mógłby żądać oświetlenia numerów, ale nie ma
prawa przepisywać rodzaju ani siły światła. Naszem
zdaniem, ta opinja także nie jest u nas uzasadnioną,
albowiem ustawa budowlana dla miasta Krakowa wogóle
nie przewiduje oświetlonych numerów domów.

Nie oddawajmy się więc przedwcześnie nieuzasad-
nionemu pesymizmowi. To, że latarnie zaprowa-
dzono, nie przesądza jeszcze sprawy, kto będzie ponosił
koszta za oświetlenie i konserwację.

Dla należytego skontrolowania, gdzie utknęła
reszta rekursów, prosimy wszystkich naszych człon-
ków, którzy rekursy w sprawie latarek wnieśli, aby nam
to koniecznie donieśli z podaniem o ile możliwości daty
wniesienia i ewentualnie liczby, pod jaką wpłynęły do
Magistratu.

Oplaty za wywóz śmieci.

Nie małą niespodziankę zgotował właścicielom
domów Zakład czyszczenia miasta, przesyłając rachunki
za wywóz śmieci za styczeń **obliczone po 50 gr**
za skrynkę (zamiast po 35, jak było dotychczas) i to
bez odnośnej uchwały Rady miejskiej.

Gdy swojego czasu Magistrat wystąpił z pro-
jektem zmotoryzowania wywozu śmieci, uzasadniał to
większą sprawnością i ekonomicznością tego systemu.

Rezultatem tego „ulepszonych systemu” jest dziś
podniesienie kosztów wywozu o blisko 50% i to bez
żadnej korzyści nawet pod względem higienicznym,
gdyż jak przedtem wsypywało się śmieci do otwartych
wozów konnych, taksamo dziś wsypuje się do otwartych
samochodów, wytwarzając tumany kurzu — obsy-

pujące przechodniów. To też ta tak ogromna podwyżka wywołała oburzenie między właścicielami domów. Zarząd Towarzystwa sprawą tą się już zajął i dążeniem jego będzie sprowadzić cenę wywozu śmieci do możliwego poziomu. O rezultacie zawiadomimy w następnym numerze.

Wypłata odszkodowań za szkody spowodowane wybuchem prochowni.

Podczas gdy w powiecie krakowskim pobudowano już miljonowym kosztem całe wsie zniszczone wybuchem prochowni w Witkowicach, obywatele miasta Krakowa nie mogą się dotąd doczekać na wypłatę odszkodowania oszacowanego na około 380.000 zł.

Prezydent Magstratu nie bardzo dba o interesy swych obywateli, kiedy dotąd wystarało się zaledwie o 100.000 zł, na poczet tych odszkodowań. Zarząd naszego Towarzystwa podejmie wszelkie możliwe kroki dla przyspieszenia reszty wypłat.

Wskazówki i Formularz do składania zeznania do państwowego podatku dochodowego.

Przepisy o państwowym podatku dochodowym objęte są ustawami z dnia 14-go lipca 1923 r. Nr. 77, dz. u. poz. 607, z dnia 10 stycznia 1924 r. Nr. 13, dz. u. poz. 110, oraz ustawą (nowelą) z dnia 18-go marca 1925 r. Nr. 36, dz. u. poz. 242.

A) Podajemy w krótkości: 1) kto obowiązany jest do płacenia państwowego podatku dochodowego, 2) kto obowiązany jest składać zeznania, 3) przedmiot opodatkowania i pojęcie dochodu, 4) jakie są dozwolone potrącenia, 5) zwyczajki i zniżki podatkowe, 6) nakazy płatnicze, 7) termin płatności, 8) odwołania.

I. Państwowy podatek dochodowy opłacają wszystkie osoby fizyczne i prawne. Minimum egzystencji według wyżej podanej noweli wynosi na rok bieżący Zł 1.500, wobec czego osoby, których dochód w 1927 nieprzekroczył kwoty Zł 1.500, nie mają obowiązku płacenia tego podatku (art. 1 i 2).

II. Kto obowiązany jest składać zeznania. Opodatkowaniu (art. 13) podlegają dochody osiągnięte w ostatnim roku kalendarzowym (1927) lub roku operacyjnym (gospodarczym) poprzedzającym rok podatkowy, n. p. o ile zamknięcia rachunkowe odbywają się w czasie od 1 lipca 1927 r. do 30 czerwca 1928 r.

Osoby fizyczne i prawne obowiązane są do składania zeznania na przepisanych formularzach, wydawanych bezpłatnie w urzędach skarbowych podatków i opłat skarbowych (I. ul. Krowoderska 5, II.

ul. Kanonicza 17 i III. Podgórze gmach dawnego starostwa), najpóźniej do 1-go marca 1928 r.

Przewodniczący komisji mogą na uzasadnione prośby osób fizycznych, odroczyć tymże termin, nie dłużej jak do dnia 1-go lipca 1928 r.

Gdy zeznania nie złożono lub złożono je po terminie, wymiar podatku będzie uskuteczony na podstawie materiału, jakim władza rozporządza. Kto zeznania w terminie nie złoży, ulegnie grzywnie od Zł 3—100 (art. 92).

Osoby, których główny dochód płynie:

- a) z nieruchomości gruntowej, nieprzekraczającej 30 ha;
- b) z przedsiębiorstwie handlowego, opłacającego zasadniczy podatek przemysłowy według IV. i V. kategorii wszędzie i według III. kategorii w miejscowościach III. i IV. klasy;
- c) z zakładu przemysłowego lub warsztatu rzemieślniczego, wolnego od zasadniczego podatku przemysłowego, lub opłacającego ten podatek wedle VIII. kategorii przedsiębiorstw przemysłowych;
- d) z domów mieszkalnych, składających się najwyżej z czterech izb — są z reguły uwolnione od składania zeznań, a są do tego zobowiązane tylko wtedy, gdy otrzymają osobne wezwanie władzy podatkowej lub przewodniczącego komisji wymiarowej. Te osoby są jednak w każdym razie uprawnione do wniesienia zeznania (art. 50).

Zeznania mogą być składane na piśmie, albo ustnie do protokołu. Na poparcie swych zeznań podatnicy mogą składać wszelkie dowody pisemne, powoływać na koszt własny świadków i znawców (biegłych), celem stwierdzenia ściśle określonych okoliczności, oraz przedkładać do przejrzania księgi handlowe lub gospodarcze (art 51 i 60).

Podstawa obliczania dochodu nie może być przyjęta odmiennie od złożonego zeznania, jeżeli przedtem nie dano płatnikowi sposobności do udzielenia wyjaśnień władzy, wymierzającej podatek.

O ile jednak podatnik nie złoży w terminie żądanych, wyjaśnień, lub o ile przedstawione przezeń wyjaśnienia nie usuną wątpliwości co do prawdziwości i dokładności złożonych zeznań, wówczas bez względu na złożone zeznanie, komisja przy ustalaniu dochodu powinna się kierować danymi, jakimi rozporządza (art. 63).

W razie przedstawienia w zeznaniu niepełnych danych, w razie nieprzedstawienia wymaganych załączników, podlegają płatnicy grzywnom od Zł 3—500 (art. 92).

III. Przedmiot opodatkowania i pojęcie dochodu. Opodatkowaniu podlegają dochody:

- 1) z nieruchomości gruntowej własnej, posiadanej, użytkowanej i dzierżawionej,
- 2) z budynków,

- 3) a) z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych,
b) z zajęć zawodowych i wszelkich innych zatrudnień o celach zarobkowych,
- 4) z wynagrodzenia procentowego (tantjem),
- 5) z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych,
- 6) z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę,
- 7) z wszelkich innych źródeł dochodu (art. 3).

Za dochód uważa się sumę wszystkich przychodów w pieniądzu lub wartościach pieniężnych, otrzymanych z poszczególnych źródeł, wymienionych w art. 3 *cim*, po strąceniu kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia tych przychodów, łącznie z corocznym prawidłowym odpisaniem na zużycie budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza, oraz po potrąceniu strat, o ile odpisu na zużycie oraz strat nie uwzględniono już w kosztach wyżej wymienionych.

Ze względu na postanowienie art. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym, wskazanem jest z przychodu brutto potrącać tylko drobne konieczne reperacje, zaś na odpisanie za zużycie (amortyzację) wstawiać corocznie pewną odpowiednią kwotę, której wysokość w stosunku do dochodu ustaliła Izba Skarbowa 5% czynszu z r. 1914. Wobec tego wszelkich większych reperacji, zbliżonych do remontu nie należy potrącać od przychodu brutto, lecz uwzględniać w ogólnej amortyzacji.

Do kosztów osiągnięcia przychodów zalicza się kosztą wyżywienia członków rodziny podatnika, stałe pracujących w jego przedsiębiorstwie. Dochody członków rodziny dolicza się do dochodów głowy rodziny, o ile głowa rodziny nimi dysponuje (art. 6 i 11).

Nie uważa się za dochód podlegający opodatkowaniu:

- a) dochody nadzwyczajne, jak spadki, legaty, darowizny, posagi, kapitały wypłacone za ubezpieczenie życia (o ile nie stanowią perjodycznych wpływów).
- b) wpływy z częściowego lub całkowitego spieniężenia majątków,
- c) wpłaty z tytułu umorzenia wierzytelności,
- d) wygrane loteryjne i losowe,
- e) wogóle przychody, które stanowią zwiększenie lub zwrot majątku, a nie stanowią dochodu (art. 7).

IV. Dozwolone odliczenia (potrącenia).

Od ogólnego dochodu wolno odliczać (potrącać) wydatki i ciężary połączone z osiągnięciem dochodu faktycznie poniesione, a zatem: odsetki od długów, wartość pieniężną rent i ciężarów opartych na tytułach prawnych, opłaty do kas emerytalnych, chorych, ubezpieczeń, o ile opłaty te łącznie nie przekraczają Zł 300 rocznie za każdą ubezpieczoną osobę, premje wypłacone na wypadek śmierci lub na dożywocie, o ile nie przekraczają rocznie co do samego podatnika Zł 300, względnie Zł 600, łącznie z członkami rodziny, kosztą utrzymania personelu, czyszczenia lokalu, opłaty czyn-

szu, światła, wody, opału, kosztą asekuracji. Bezpośrednie podatki państwowe i samorządowe z wyjątkiem podatku dochodowego, specjalnego podatku od tantjem, podatku majątkowego i daniny leśnej (wolno zatem potrącać: podatek przemysłowy (obrotowy), należność zapłaconą za świadectwo przemysłowe, podatek gruntowy i podatki samorządowe, podatek od lokali i podatek wodociągowy).

Procenty i perjodyczne świadczenia podatnika na korzyść członków rodziny mogą być uwzględnione tylko pod warunkiem, jeżeli otrzymujący te procenty lub świadczenia członek rodziny jest opodatkowanym odrębnie podatkiem dochodowym (art. 10).

Z przychodów osiągniętych z poszczególnych źródeł nie wolno potrącać:

- 1) wydatków na powiększenie lub ulepszenie źródła dochodu,
- 2) wydatków na umorzenie długów, kapitałów włożonych w przedsiębiorstwo przez uczestników i na pokrycie strat za ubiegłe lata,
- 3) wydatków na prowadzenie gospodarstwa domowego podatnika i na utrzymanie członków jego rodziny,
- 4) procentów od własnego kapitału, włożonego w gospodarstwo lub przedsiębiorstwo podatnika,
- 5) wydatków na osiągnięcie dochodu ze źródeł zagranicą położonych, a na mocy tej ustawy nie podlegających opodatkowaniu,
- 6) innych wydatków i strat, nie związanych z osiągnięciem dochodu (art. 8).

V. Zwyżki i zniżki podatkowe. Stopę podatkową podwyższa się o 20% dla podatników niezonatych lub niezamężnych, nie mających na utrzymaniu żadnego członka rodziny, lecz osiągających dochód ponad Zł 3.600 (art. 26).

O ile na utrzymaniu głowy rodziny, której dochód podlegający opodatkowaniu, nie przekracza Zł 7.200 rocznie, znajduje się więcej niż jeden członek rodziny, wówczas przypadająca stopę podatkową obniża się o dwa stopnie na każdego następnego członka rodziny (art. 27).

Za członków rodziny w myśl art. 26 i 27 uważa się: małżonków, dzieci ślubne, nieślubne i przysposobione, krewnych męża i żony w linii wstępnej i zstępnej, rodzeństwo męża i żony, oraz dzieci rodzeństwa tychże (art. 28).

Nadzwyczajne okoliczności istotnie osłabiające siłę podatkową płatników, np. kradzież, śmierć, pożar itp., których roczny dochód, podlegający opodatkowaniu, nie przekracza Zł 12.000, mogą być podstawą do zmniejszenia podatku, najwyżej o trzy stopnie. Okoliczności te mogą być uwzględnione przez komisję szacunkową z urzędu lub na prośbę płatnika.

Przyznanie takiej ulgi może nastąpić niezależnie od znizienia podatku na zasadach artykułu 27 (art. 29).

VI. Nakazy płatnicze. Nakazy płatnicze powinny być rozesłane najpóźniej do 1-go października roku podatkowego (1928 r.)

Niezależnie od rozesłania nakazów płatniczych, władze podatkowe I. instancji są obowiązane do udzielania zgłaszającym się płatnikom informacji o kwotach ustalonych dochodów i przypadającego do uiszczenia podatku.

VII. Terminy płatności. Terminy płatności podatku dochodowego ustanawia się na dzień 1 maja i 1 listopada roku podatkowego.

Do dnia 1-go maja roku podatkowego należy uiścić podatek w wysokości połowy tej kwoty, która przypada wedle skali podatkowej od wykazanego w zeznaniu dochodu i dowód uskutecznionej zapłaty w oryginale lub odpisie, przez płatnika podpisanym, dołączyć do zeznania.

Osoby, które w terminie wyznaczonym do składania zeznań, zeznania nie złożą, obowiązane są najpóźniej do 1 maja roku podatkowego uiścić połowę podatku, wymierzonego za poprzedni rok podatkowy.

W terminie do 1-go listopada roku podatkowego winni są wszyscy płatnicy uiścić drugą połowę podatku, ewentualnie różnicę między podatkiem wymierzonym na dany rok przez władze podatkowe, a podatkiem zapłaconym w terminie do 1 maja roku podatkowego.

Podatnicy, którym nakazy płatnicze zostały doręczone po 15 października powinni uiścić cały podatek w ciągu 30 dni po dniu doręczenia nakazu płatniczego (art. 87 i 88).

VIII. Odwołania. Podatnikowi służy prawo przeglądania w kancelarji komisji szacunkowej aktów, dotyczących opodatkowania jego osoby.

W tym wypadku, gdy suma dochodu podana przez płatnika w zeznaniu została przez komisję zmieniona lub płatnik zamierza wnieść odwołanie przeciw wymiarowi podatku, komisja szacunkowa obowiązana jest na prośbę pisemną podatnika udzielić mu na jego koszt — w terminie tygodniowym od dnia zgłoszenia prośby — odpisu uchwały swej w przedmiocie określenia dochodu i obliczenia podatku, jak również odpisów protokołów, zawierających zeznania świadków i znawców (biegłych) (art. 67).

Odwołania przeciw uchwałom komisji szacunkowych mogą być przez podatników wnoszone do komisji odwoławczej za pośrednictwem komisji szacunkowej, w ciągu 30 dni od daty doręczenia nakazu płatniczego. Odwołanie nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku (art. 68).

B) Opodatkowanie dochodów i uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

1) Podstawą opodatkowania jest wysokość uposażeń, względnie wynagrodzeń bieżących otrzymywanych zarówno w pieniądzu, jak i w naturze, obliczoną w stosunkurocznym (art. 110).

2) Podatek pobiera się drogą potrącenia przez służbodawcę przy każdej wypłacie uposażenia według skali w ustawie przewidzianej (art. 111).

3) Potrącone kwoty wpłacać mają służbodawcy do kasy skarbowej do dni 7-miu po dokonaniu potrącenia (art. 112).

4) Dochodów powyższych nie podaje się w zeznaniach do podatku dochodowego, gdyż nie podlegają one łącznemu opodatkowaniu z innymi dochodami (art. 3).

Formularz.

Z uwagi, że rubryki na przepisanych do składania zeznań formularzach są bardzo małe, zaś podatnik powinien w zeznaniu przedstawić przeglądowo i jasno, dochody, rozchody i pozycje potrącalne — przeto radzimy do zeznania dołączać osobny arkusz wkładkowy, którego wzór poniżej podajemy.

Podatnik powinien zeznawać osobno dochody z poszczególnych źródeł dochodu. Należy z poszczególnych źródeł dochodu podawać sumy przychodów brutto, oraz uwidaczniać koszty połączone z osiągnięciem dochodu czyli t. zw. „wydatki“, jak na administrację, asekurację, reperacje itp., oraz odpisane za zużycie (amortyzacja). W ten sposób referent, względnie komisja szacunkowa ma możność zbadania wszelkich ustawą dozwolonych potrącalnych pozycji. Osobno należy wyszczególnić t. zw. „odliczenia ustawowe“ jak n. p. zapłacone podatki, procenta od długów itp.

O ile zeznający nie chce pozycji pod 1, 2 i 3 wyszczególniać i poprzeć wiarygodnymi dowodami, w takim razie może potrącić na koszt administracyjne drobne, reperację i asekurację 15% od czynszu z r. 1914, zaś na amortyzację 5% od czynszu z r. 1914. Wysokość tych potrąceń ustaliła Izba Skarbowa w Krakowie, okólnikiem Nr. 10 z dnia 16/III. 1927 L. 23971/26/II.

Ze względu na to, że władze wymiarowe w roku ubiegłym często powyższego okólnika nie przestrzegały, radzimy wszystkim członkom przy sposobności wykazywania procentowych potrąceń, wyraźnie zaznaczyć, że potrąceń dokonano na podstawie okólnika Izby Skarbowej. Ok. kr. 10 z dnia 16/III. 1927 r. L. 23971/26/II.

W zestawieniu należy wstawić dochody zmniejszone o pozycje potrącalne, oraz odjąć od sumy dochodów rozchody (potrącenia ustawowe) i w ten sposób okaże się ogólny dochód podlegający opodatkowaniu.

UZASADNIENIE

zeznania o dochodzie podlegającym podatkowi dochodowemu w roku podatk. 1928.

N. N.

właściciel domu w Krakowie, przy ul. . . . . L. . .

Przedmiot	Zł. gr.	Zł. gr.
A) Przychód brutto osiągnięty w 1927 r. z realności (dom mieszkalny) w Krakowie pod Isp. . . ul. . . . . L. . . , tj. pobrane czynsze z wszelkimi świadczeniami i dodatkami z doliczeniem wartości mieszkania zajmowanego przez właściciel . . . lub członków jego rodziny, wartości mieszkania stróża i wartości wszelkich bezpłatnych użytkowań budynków		

Od tego potrąca się następujące wydatki poniesione w 1927 r.:

1. Administracyjne:		
a) wartość mieszkania stróża		
b) wydatki na piasek, szczotki, miotły, ścierki, pasty, (szkiełka) żarówki, palniki, siatki itp.		
c) należytość kominiarza		
d) koszta oświetlenia sieni, schodów, korytarzy itp.		
e) koszta wywozu popiołu i śmieci		
f) płaca stróża		
g) koszta czyszczenia dołu kloacznego		
2. Drobne reperacje:		
a) naprawa dzwonek		
b)		
c)		
d)		
3. Asekuracje:		
a) ubezpieczenie budynków od ognia		
b) " " " " odpowiedzialności cywilnej za nieszczęśliwe wypadki		
4. Amortyzacja domu 5% od czynszu w 1914 r. (patrz uwaga we „wskaźnikach“)		
Dochód brutto w 1927 r.		

Przedmiot	Zł. gr.	Zł. gr.
B) Od tak ustalonego dochodu brutto potrąca się „odliczenia“ w 1927 r. faktycznie poniesione:		
a) podatek od nieruchomości		
b) " " " " " od lokali		
c) " " " " " wodociągowy		
Uwaga: ad b, tylko z własnego mieszkania, z mieszkania stróża, o ile podatki za stróża właściciel płaci, oraz z bezpłatnych mieszkań, o ile takowe sam właściciel opłaca.		
e) odsetki od pożyczki		
f)		
g)		
h)		
Suma odliczeń		

Zestawienie :

A) Dochód brutto	
B) Odliczenia	
<hr/>	
Dochód podlegający opodatkowaniu	

Kraków, dnia . . . . . 1928 r.

Podpis: _____

Wadliwe elektromierze.

Zwracamy uwagę Szan. Członków, że zdarzają się wadliwe elektromierze, które mimo pogaszenia światła, a nawet wykręcenia stopkek obracają się dzień i noc wykazując temsamem konsumpcję nie skonsumowanego prądu. — W wiadomym nam wypadku, zabrano taki wadliwy elektromierz do Elektrowni celem zbadania i okazało się, że szedł bez przerwy dalej. Celem zbadania, należy przy pogaszonych wszystkich lampach obserwować przez kilka minut przy pomocy światła świecy lub kieszonkowej lampki elektrycznej, czy krążek, który obraca się normalnie, wolniej lub szybciej przy zapalonych lampach — zależnie od ich ilości, nie obraca się powoli mimo zgaszonych światła. — Krążek ten posiada w jednym miejscu na obwodzie czerwoną kreskę, która za każdym jednym obrotem krążka ukazuje się w okienku elektromierza.

Obserwacji takiej należy poddać elektromierz co parę miesięcy.

Obwieszczenie.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie podaje do wiadomości właścicieli nieruchomości, których budowle podlegają przymusowi ubezpieczenia, iż na rok 1928 zostały zatwierdzone przez Ministerstwo Skarbu nowe normy szacunkowe, skutkiem czego dotychczas obowiązujące szacunki, które nie sięgają jeszcze granic rzeczywistej wartości, ulegną od 1 stycznia 1928 r. podwyższeniu do poziomu nowych norm szacunkowych, t. j. o 90%.

W związku z powyższem na rok 1928 ulegną również podwyższeniu i składki ogniowe o ten sam procent.

Nowe normy szacunkowe będą zastosowane do budowli, podlegających przymusowi ubezpieczenia, o ile już uprzednio odnośny szacunek nie był podwyższony na życzenie właściciela budowli do granic odpowiadających nowoobowiązującym normom szacunkowym.

Niezależnie od powyższego każdy ubezpieczający o ile uzna, że szacunek jego budowli jest zbyt niski, ma prawo zgłosić podwyższenie szacunku swych budowli do granic rzeczywistej wartości. Zgłoszenia należy kierować do Urzędów gminnych, Magistratów, Inspektorów powiatowych, bądź też do Inspektorów wojewódzkich (dawniej Oddziałów) P. Z. U. W.

Za wszystkie spalone budowle po dniu 31 grudnia 1927 r. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych będzie wypłacał pogorzelncom odszkodowania według powyżej podwyższonych szacunków.

Warszawa, w grudniu 1927 r.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych

Płatności podatkowe w lutym.

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom, że w miesiącu lutym r. b. przypadają do zapłaty następujące podatki bezpośrednie: od 15 lutego wpłata I-szej raty podatków gruntowych za r. 1928; w ciągu miesiąca lutego — wpłata państwowego podatku od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich za kwartał IV. 1927 r.; w ciągu miesiąca lutego — wpłata podatku od lokali za IV. kwartał 1927 r. Do 15 lutego wpłata podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w ubiegłym miesiącu styczniu, przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kat. i przemysłowe I—V kat., prowadzące prawidłowo księgi handlowe, oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze; podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — w ciągu 7 dni, licząc od dnia, w którym dokonano potrącenia podatku. Nadto płatne są zaległości z tytułu podatku majątkowego oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w miesiącu lutym r. b., tudzież kwoty odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w tymże miesiącu.

Sprostowanie.

W poprzednim numerze naszego czasopisma w artykule pod tytułem „Szkodliwy projekt“ opuszczono po pierwszym zdaniu następujące zdanie: „Przypomnijmy sobie, jak kwestja ta przedstawiała się przed wojną“ — co spowodowało lukę logicznego związku między zdaniem pierwszym a następnym.

Kancelarja Towarzystwa zawiadamia, że Szan. Członkom, nie umiejącym sporządzić sobie należycie czy to faszji czy rekursów od wymiarów podatków i t. p., wygotowuje te pisma za zwrotem kosztów kancelaryjnych. — Kancelarja przyjmuje również administrację domów i to całkowitą lub częściową (układanie faszji i załatwianie spraw skarbowych, rekursów i t. d.

Nowoczesne gospodarstwo domowe nie może istnieć bez gazu i bez centralnego ogrzewania koksem gazowym

Kuchnia gazowa

to tani i smaczny posiłek

Łazienka gazowa

to higiena i zdrowie

Żelazko gazowe

to tanie i wytworne prasowanie

Centralne ogrzewanie

koksem gazowym — to czystość i wygoda.

KRAKOWSKA GAZOWNIA MIEJSKA

udziela porad, wypracowuje bezpłatnie kosztorysy wykonuje instalacje gazowe na dogodnych warunkach spłat.

Stale na składzie:

**kuchnie, / naczynia kuchenne, /
piece kąpielowe, / żelazka, /
/ aparaty dla przemysłu i t. d. /**

AUTOMAT FALUX

(patentowany we wszystkich państwach europejskich).

Ważne DLA WŁAŚC. REALNOŚCI!

Celem zupełnego uniknięcia wypadków z powodu nieoświetlenia klatki schodowej w porze nocnej, umieszcza się przy bramie wchodowej mały automat pieniężny. Po wrzuceniu jednej 5-cio groszówki i naciśnięciu guzika automatu, otrzymuje się na czas 2 ewent. 3-ch minut oświetlenie klatki schodowej na wszystkich piętrach.

Po niedługim czasie kosztu kupna i instalacji „FALUXU“ amortyzują się, a właściciel realności staje się raz na zawsze właścicielem instalacji zabezpieczającej od wszelkich wypadków nieszczęśliwych w jego realności, spowodowanych nieoświetleniem lub też niedostatecznym oświetleniem klatki schodowej w ciągu nocy.

Aparatura może być w przeciągu kilku godzin bez specjalnego uszkodzenia domu zmontowana.

WYŁĄCZNE ZASTĘPSTWO NA CAŁĄ POLSKĘ I GDAŃSK

Inż. ZYGMUNT FALK

KRAKÓW, UL. KRUPNICZA L. 13, — TEL. 2535.